

Prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău
Judecător: M. Țurcan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova

Dosarul nr. 2ra-1625/16

DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Tamara Chișca-Doneva, Maria Ghervas,
Iurie Bejenaru, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ivanov Chiril privind recunoașterea nulității contractului de asigurare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni și a fost menținută hotărîrea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 22 iulie 2015, Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni (ÎM CIA „Transelit” SA) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivanov Chiril privind recunoașterea nulității contractului de asigurare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 18 octombrie 2014, pîrîtul Ivanov Chiril fără a avea împuterniciri legale și exprese s-a adresat cu o cerere la SA „Transelit” pentru perfectarea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule pentru mijlocul de transport BMW 520 cu n/î A553CM.

În temeiul cererii date, la 18 octombrie 2014, a fost perfectat contractul seria RCAI nr. 001151304, fiind eliberată polița de asigurare cu seria RCAI nr. 001151304 pentru automobilul de model BMW 520 cu n/î A553CM.

Ulterior, la 05 noiembrie 2014 a avut loc un accident rutier cu participarea automobilului dat, fiind pornit dosarul de daune nr. 289/11-2014-CH/RCA.

Menționează reclamantul că, în procesul regularizării dosarului de daună s-a

stabilit că, automobilul de model 520 cu n/î A553CM a fost transmis de Sutchevici Lidia către Ivanov Chiril la data de 20 octombrie 2014.

Astfel, la 18 octombrie 2014 Ivanov Chirii nu era în drept să încheie acte juridice pentru automobilul dat, întrucît nu dispunea de împuternicirile de rigoare cerute de lege. Ivanov Chiril și-a atribuit dreptul de a semna din numele lui Sutchevici Lidia contractul de asigurare, fără a fi specificat acest aspect în procesul încheierii contractului, circumstanță care afectează valabilitatea convenției.

Solicită reclamantul declararea nulă a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto seria RCAI nr. 001151304 din 18 octombrie 2014, încheiat între Ivanov Chirii și SA „Transelit” pentru mijlocul de transport BMW 520 cu n/î A553CM și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, a fost respins ca nefondată cererea de chemare în judecată a ÎM CIA „Transelit” SA către Ivanov Chiril privind anularea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto seria RCAI nr. 001151304 din 18.10.2014, încheiat între Ivanov Chiril și ÎM CIA „Transelit” SA pentru mijlocul de transport BMW 520 cu numărul de înmatriculare A553CM.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, s-a respins apelul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 17 mai 2016, ÎM CIA „Transelit” SA a declarat recurs, completîndu-l la 19 august 2016, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii și punerea în sarcina intimatului cheltuielile judiciare.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că concluziile instanțelor inferioare nu se bazează pe probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

Astfel, invocă recurentul că instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul că, la momentul încheierii contractului de asigurare, Ivanov Chiril nu avea împuternicirile de a semna în numele cet. Sutchevici Lidia. Prin urmare, „contractul de asigurare nu dispune de un consimțămînt materializat”.

De asemenea, indică recurentul că Ivanov Chiril nu este posesor al autovehiculului în sensul Legii nr. 414 și nu poate oformă acte juridice pentru automobilul respectiv. În speță, nu este îndeplinită premisa esențială a noțiunii de „posesor proprietar”, menită să asigure exercitarea de către proprietar a tuturor atributelor conferite prin art. 315 Cod Civil.

Consideră recurentul că instanțele inferioare urmau să constate nulitatea contractului în cauză, prin prisma art. 226 Cod Civil.

În cererea suplimentară din 19 august 2016, recurentul a invocat că contractul a fost semnat de o persoană neîmputernicită și ca efect, acesta urmează a fi lovit de nulitate absolută.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată

în adresa părților la 18 martie 2016 (f.d. 74), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul înaintat de ÎM CIA „Transelit” SA se consideră declarat în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016, recursul înaintat de ÎM CIA „Transelit” SA a fost declarat admisibil.

Examinînd argumentele invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, din următoarele considerente:

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, *„instanța de recurs după ce examinează recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs”*.

Din materialele cauzei rezultă că, în temeiul cererii din 18 octombrie 2016, depuse de Ivanov Chiril, între ÎM CIA „Transelit” SA în calitate de asigurător și Ivanov Chiril în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul seria RCAI nr. 001151304 din 18 octombrie 2016, fiind eliberată polița de asigurare cu seria RCAI nr. 001151304 pentru automobilul de model BMW 520 cu n/î A553CM (f.d. 9-11).

Referitor la argumentul recurentului precum că instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul că, la momentul încheierii contractului de asigurare, Ivanov Chiril nu avea împuternicirile de a semna în numele cet. Sutchevici Lidia, iar „contractul de asigurare nu dispune de un consimțămînt materializat”, Colegiul menționează că conform art. 219 alin. (1) Cod Civil, *„Consimțămînt este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic”*. Raportînd norma legală enunțată la conținutul contractului seria RCAI nr. 001151304 din 18 octombrie 2016, Colegiul constată că Ivanov Chiril, încheind contractul respectiv a acționat în nume propriu, manifestînd intenția/ voința de a deveni astfel titular de drepturi și obligații. Or din conținutul contractului respectiv, nu reiese că Ivanov Chiril a acționat în numele și în interesele unei terțe persoane, în calitate de reprezentant.

Prin urmare, art. 226 Cod Civil care prevede nulitatea actului juridic încheiat cu încălcarea limitei împuternicirilor, este inaplicabil speței. Mai mult decît atît, norma respectivă se referă la nulitatea relativă a actului juridic și nicidecum la cea absolută, după cum pretinde recurentul.

Referitor la procura din data de 20 octombrie 2014, care în viziunea reclamantului/recurentului demonstrează presupusa lipsă a împuternicirilor lui Ivanov Chiril la momentul încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA din 18 octombrie 2014, Colegiul menționează că aceasta a fost emisă de către autoritățile anticonstituționale/ separatiste, ale așa zisei Republici Moldovenești Nistrene. Prin urmare, pe teritoriul aflat sub jurisdicția autorităților constituționale ale Republicii Moldova, procura respectivă un careva efect juridic nu poate produce.

De asemenea, urmează a fi respins ca fiind pur declarativ argumentul recurentului precum că „contractul de asigurare nu dispune de un consimțămînt materializat”, or consimțămîntul lui Ivanov Chiril a fost exteriorizat/ manifestat prin semnarea contractului respectiv.

Referitor la argumentul recurentului precum că Ivanov Chiril nu este posesor al autovehiculului în sensul Legii nr. 414 și nu poate încheia acte juridice pentru automobilul respectiv, nefiind îndeplinită premisa esențială a noțiunii de „posesor proprietar”, menită să asigure exercitarea de către proprietar a tuturor atributelor conferite prin art. 315 Cod Civil, Colegiul menționează următoarele:

Conform art. 3 din Legea nr. 414, „*Obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului și utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării*”.

Conform art. 2 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, „*posesor de autovehicul – proprietarul de drept al autovehiculului, precum și persoana care posedă autovehiculul în temeiul unui contract de locațiune, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislație*”.

Avînd în vedere normele legale enunțate, Colegiul menționează că Legea nr. 414 prevede expres că, obiect al asigurării RCA constituie *răspunderea civilă* a unui cerc variat de subiecți: proprietari ai automobilelor, *posesori*, utilizatori, etc.

Referitor la termenul utilizat de către recurent – „posesor proprietar”, Colegiul menționează că noțiunea de posesor și proprietar, reprezintă categorii juridice distincte. Astfel, prin prisma art. 303 alin. (1) Cod Civil, posesor este persoana care exercită voit stăpînirea de fapt asupra bunului, iar proprietar este persoana care are dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului (art. 315 alin. (1) Cod Civil). Prin urmare, Colegiul consideră că în temeiul art. 303 alin. (1) Cod Civil, persoana care exercită voit stăpînirea de fapt asupra automobilului, poate avea calitatea de asigurat prin prisma art. 2 din Legea nr. 414.

Deși la materialele dosarului lipsesc careva probe (înscrieri) ce ar indica asupra titlului (contract de vânzare-cumpărare, comodat, locațiune, donație, etc) în temeiul căruia Ivanov Chiril posedă automobilul marca BMW 520 cu n/î A553CM (bun mobil), Colegiul menționează că pentru soluționarea justă a cauzei aceasta este mai puțin important. În acest sens, conform art. 211 alin. (1) Cod Civil, „*Nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic*”. Astfel, forma scrisă nu constituie la caz o condiție de valabilitate a actului juridic, ci una *ad probationem*.

Colegiul consideră, că nu există careva dubii în privința calității de posesor legitim a lui Ivanov Chiril, or însăși reprezentantul reclamantului ÎM CIA „Transelit” SA – Doroftei Roman în cadrul ședinței de judecată din 16 decembrie 2015, a confirmat că s-a produs cazul asigurat, la volan fiind Ivanov Chiril (f.d. 41 verso). Mai mult decît atît, prin prisma art. 317 Cod Civil Ivanov Chiril este prezumat a fi posesor de bună-credință (pînă la proba contrară), buna-credință existînd atîta timp cît proprietarul sau o altă persoană cu drept preferențial nu înaintează posesorului pretenții întemeiate, cu privire la bunul posedat.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că recursul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA este vădit neîntemeiat și urmează a fi respins. Totodată, instanțele inferioare în temeiul normelor de drept material aplicabile

speței, corect au constatat netemeinicia pretențiilor reclamantului și corect au respins acțiunea. Din acest considerent decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, fiind legale și întemeiate, urmează a fi menținute.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ivanov Chiril privind recunoașterea nulității contractului de asigurare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Ion Druță